

Protokół z posiedzenia Komisji Społecznej

z dnia 5.12.2023 r.

Na posiedzeniu Komisji obecni byli wszyscy radni według listy obecności. W posiedzeniu komisji wzięli udział zaproszeni goście, Dyrektor MGOPS Pani Hanka Stamm, Pani Iwona Konaszewska Zastępca Dyrektora MGOPS oraz Pani Ilona Organiak - Zastępca Dyrektora ds. usług pomocy społecznej. Posiedzenie odbyło się w siedzibie MGOPS przy ulicy Kościuszki 12.

Posiedzenie Komisji rozpoczęło się o godzinie 15:30 i miało na celu omówienie punktu 3 planu pracy komisji, którego tematem było uzyskanie informacji na temat problemów ludzi starszych i niepełnosprawnych; zapobiegania samotności z uwzględnieniem obowiązków i możliwości działań gminy. Ponadto omówione zostały programy profilaktyczne jakie zostały zrealizowane w 2023 roku – punkt 5 planu pracy komisji.

Głos w sprawie zabrała Pani Ilona Organiak, która omówiła problemy ludzi starszych i osób z niepełnosprawnością w Gminie Solec Kujawski (załącznik nr 1). Następnie Pani Iwona Konaszewska, omówiła ważne aspekty w pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym zwracając uwagę na pomoc finansową jak i pomoc w ramach pracy socjalnej świadczonej przez MGOPS (załącznik nr 2).

Pani Grażyna Bieniek : „ Jak wygląda rekrutacja do „opieki na odległość” (opaski na rękę monitorujące osoby w wieku 65+)? Odpowiedzi udzieliła Pani Dyrektor Hanka Stamm, iż wiadomość ukazuje się w „Wiadomościach z Ratusza” oraz na stronie Urzędu MiG Solec Kujawski a także wniosek można bezpośrednio pobrać z MGOPS, gdzie pracownik socjalny pomaga w jego wypełnieniu.

Pani Marzanna Szewczyk: Kto pokrywa koszty mieszkania wspomaganego?

Pani Ilona Organiak : To zależy od kryterium dochodowego uczestnika. Kwotę określa uchwała i może to być 20%, 50% dochodu.

Pani Hanka Stamm podkreśliła, iż MGOPS boryka się z problemami kadrowymi, ponieważ kobiety – opiekunki wyjeżdżają za granicę w celu zarabiania większych pieniędzy. Problemem również jest opieka w weekendy w mieszkaniach wspomaganych, co wynika z rozporządzenia. Podkreśliła również, iż dobrym rozwiązaniem byłoby zwiększenie ilości mieszkań wspomaganych. W tej sprawie prowadzone są rozmowy z Burmistrzem Solca Kujawskiego, aby zagospodarować budynek przy ulicy 29 Listopada na 4 takie mieszkania (była siedziba MGOPS).

W drugiej części posiedzenia wszyscy radni pozytywnie zaopiniowali projekt budżetu na rok 2024 nie wnosząc żadnych uwag. Ponadto również jednogłośnie przyjęli Plan pracy Komisji Społecznej w roku 2024 (załącznik nr 3).

Posiedzenie zakończono o godzinie 17:00.

Protokołowała

Agnieszka Dorawa – Przewodnicząca Komisji

1. Problemy ludzi starszych i osób z niepełnosprawnością w Gminie Solec Kujawski.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej co roku dokonuje analizy liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to analiza odnosząca się do osób korzystających ze świadczeń w formie świadczeń pieniężnych, pracy socjalnej oraz usług społecznych.

W ostatnich latach obserwujemy spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pieniężnych co jest związane z niskim kryterium dochodowym uprawniającym do otrzymania pomocy finansowej przy jednoczesnym wzroście wysokości najniższego wynagrodzenia i świadczeń emerytalnych dla osób starszych.

Jednocześnie obserwowana jest tendencja wzrostowa zapotrzebowania na usługi społeczne, szczególnie dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością. Z powodu migracji młodego pokolenia do większych miast oraz zmian w godzinach pracy lub wydłużenia czasu pracy osób pracujących zawodowo seniorzy nie mogą liczyć na wsparcie ze strony rodziny i często potrzebują wsparcia. Doskwiera im samotność, ograniczenia spowodowane stanem zdrowia lub niepełnosprawnością powodują brak możliwości kontaktu z otoczeniem oraz udziału w różnych formach aktywności.

W podobnej sytuacji są osoby dorosłe z niepełnosprawnością, które spędzają czas w domu, ponieważ nie mają wsparcia, które pozwoliłoby im na uczestnictwo w życiu społecznym, integrację oraz większą samodzielność.

Osoby z niepełnosprawnością, które objęte były opieką rodziców, w momencie kiedy rodzic zachoruje lub go zabraknie, z powodu niskich umiejętności nie są w stanie poradzić sobie z podstawowymi czynnościami dnia codziennego przez co jedyną alternatywą dla nich staje się pobyt w placówkach opieki całodobowej.

Starzejące się społeczeństwo oprócz wsparcia w czynnościach dnia codziennego wymaga dla osób, które zmagają się z różnymi chorobami podeszłego generuje potrzebę wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym, które są w dobrej kondycji zdrowotnej. Jest to duża grupa seniorów potrzebujących oferty w zakresie zagospodarowania czasu wolnego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim każdego roku analizuje sytuacje mieszkańców, aby wspomóc osoby, które w największym stopniu wymagają wsparcia. Jednocześnie stara się wypełnić lukę zagospodarowania czasu wolnego osobom, które chcą uczestniczyć w różnych formach integracji, ale ze względu na stan zdrowia lub

niepełnosprawność nie są w stanie dotrzeć na spotkania lub zajęcia.

W Gminie Solec Kujawski wzrasta zapotrzebowanie na wsparcie w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

W ramach wsparcia Seniorów MGOPS w Solcu Kujawskim realizuje usługi opiekuńcze dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością. Zatrudnia 13 opiekunek środowiskowych na umowę o pracę oraz wg potrzeb opiekunki na umowy zlecenie. Usługi opiekuńcze są świadczone w dni robocze, z wyjątkiem usług w mieszkaniach chronionych wspieranych realizowanych 7 dni w tygodniu po 3 godziny dziennie w każdym z mieszkań.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy swoimi działaniami stara się wspierać w szczególności seniorów zmagających się z problemami zdrowotnymi jak i osoby z niepełnosprawnością. Wychodząc na przeciw potrzebom, w ramach swojej działalności realizuje dla osób starszych lub niesamodzielnych wsparcie, które zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji ma pozwolić na pozostanie mieszkańców w swoim miejscu zamieszkania i zapobiegać umieszczeniu w placówkach opieki całodobowej.

Działania oferowane w ramach usług społecznych w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy w Solcu Kujawskim:

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania:

W ramach zadań własnych MGOPS udziela mieszkańcom z niepełnosprawnością i osobom w podeszłym wieku potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wsparciem w formie usług opiekuńczych. W 2023 roku do grudnia usługami opiekuńczymi narastająco objętych zostało 98 osób starszych i niepełnosprawnych.

Ponadto 3 mieszkańców mieszkań chronionych wspieranych korzysta z usług opiekuńczych 7 dni w tygodniu po 3 godziny dziennie.

Program „Opieka 75+” na rok 2023 – Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub są osobami samotnie gospodarującymi, a także tych, które pozostają w rodzinie. W 2023 roku Gmina otrzymała na realizację zadania dotację celową z budżetu państwa w wysokości 60% kosztów realizacji

zadania tj. **72 882,00 zł.** na świadczenie usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Do 31 sierpnia ze wsparcia w formie usług opiekuńczych skorzystało 30 osób w wieku 75+.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2023 rok jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary, poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „**opieki na odległość**”. W 2023 roku Gmina Solec Kujawski otrzymała dotację w wysokości 10 426,00zł na realizację wsparcia w formie opasek monitorujących dla 30 osób w wieku 65+.

Mieszkania chronione wspierane – utworzone zostały w ramach projektu „Nowa jakość życia osób niepełnosprawnych lub niesamodzielnych” w 2020 roku. Są odpowiedzią na potrzeby samotnych osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych z terenu Gminy Solec Kujawski. Zgodnie z ideą deinstytucjonalizacji pozwalają osobom starszym pozostać w swoim miejscu zamieszkania i zapobiegają umieszczaniu w placówkach opieki całodobowej. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ma w swojej strukturze 3 samodzielne mieszkania, w którym przebywają 3 osoby. Mieszkańcy są objęci wsparciem opiekunki środowiskowej, pracownika socjalnego oraz opiekuna mieszkań chronionych, którzy dbają o ich integrację z otoczeniem, utrzymywanie kontaktu z rodziną i pomoc w codziennych czynnościach w ramach świadczonych usług opiekuńczych.

Placówka wsparcia dziennego działająca przy MGOPS jest Klub Samopomocy „Stokrotka”: Celem klubu jest podniesienie jakości życia osób starszych, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu poprzez zwiększenie dostępności do oferty pomocowej i różnych form aktywności. Klub przeznaczony jest dla 15 seniorów z Gminy Solec Kujawski. W ramach działalności klubu seniorzy uczestniczą w spotkaniach integracyjnych, zajęciach terapeutycznych i usprawniających, tworzą grupy samopomocowe, wspierają się wzajemnie, integrują się z osobami z zaprzyjaźnionych placówek oraz współpracują z przedszkolem i

Soleckim Centrum Kultury. Placówka zapewnia dowozy co jest dużym udogodnieniem dla seniorów i ich rodzin.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej swoim wsparciem obejmuje też osoby z niepełnosprawnością. Głównym problemem dla tych osób są bariery architektoniczne, które uniemożliwiają samodzielne dotarcie do wielu miejsc. Ponadto osobom towarzyszy samotność, czują się odrzucone, środki, które otrzymują na życie są często niewystarczające. Odpowiedzią na potrzeby osób z niepełnosprawnością są realizowane projekty i programy oraz wsparcie w placówkach wsparcia dziennego:

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023. Program dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Celowego – Fundusz Solidarnościowy w kwocie 68 258,00zł. Zadanie realizowane w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. W ramach Programu ze wsparcia korzysta 7 osób z niepełnosprawnością. Wsparcie dla 6 uczestników realizowane jest przez pracownika zatrudnionego na umowę o pracę a 1 osoba korzysta ze wsparcia osoby, którą wskazała. Asystent osobisty wspiera osoby z niepełnosprawnością w codziennych czynnościach, załatwianiu spraw urzędowych, integracji ze środowiskiem, dotarciu do trudnodostępnych miejsc. Program będzie kontynuowany w 2024 roku.

Projekt pn.: „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” – współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci usług opiekuńczych, pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W ramach projektu 36 osób starszych lub niepełnosprawnych z terenu Gminy Solec Kujawski korzysta z urządzeń monitorujących w formie opasek bezpieczeństwa. W 2024 roku planowane jest zwiększenie liczby opasek do 50 sztuk i podpisanie umowy partnerskiej na kolejne 3 lata wsparcia dla mieszkańców Gminy Solec Kujawski

Warsztat Terapii Zajęciowej działający przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim: Warsztat przeznaczony jest dla 30 uczestników. Jego celem jest zapewnienie wsparcia osobom z niepełnosprawnością, przygotowanie do wyjścia na otwarty rynek pracy lub do pracy w warunkach chronionych oraz integracja społeczna. W ramach

warsztatu działa 6 pracowni: rękodzieła, rzemiosła twórczego, stolarska, gospodarstwa domowego, technik biurowych i krawiecka. Ponadto uczestnicy korzystają ze wsparcia fizjoterapeuty oraz psychologa i prowadzona jest profilaktyka zdrowia.

Ponadto OPS w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców złożył w listopadzie 2023 roku wniosek o środki na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, w ramach którego osoby opiekujące się na co dzień osobą z niepełnosprawnością otrzymają możliwość skorzystania z osoby, która zajmie się dzieckiem bądź dorosłą osobą z niepełnosprawnością a rodzic/opiekun będzie mógł w tym czasie odpocząć, załatwić sprawy poza miejscem zamieszkania, czy wyjść na spotkanie.

Potrzeby osób w wieku poprodukcyjnym, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie są w stanie samodzielnie funkcjonować są dużo większe. Gmina Solec Kujawski nie posiada placówki wsparcia dziennego, w której mogłyby przebywać 8 godzin dziennie osoby wymagające specjalistycznego wsparcia. Brakuje mieszkań wspomaganych, w których zapewnienie większej liczby godzin usług opiekuńczych 7 dni w tygodniu zapobiegłoby w wielu przypadkach umieszczeniu osób w domach pomocy społecznej. Obserwacje pracowników ośrodka pomocy osób, które korzystają ze wsparcia w placówkach pobytu dziennego pokazują jak bardzo wsparcie jest potrzebne i ile radości daje osobom z niego korzystającym.

Problemy w realizowaniu wsparcia:

Największym problemem w realizowaniu wsparcia dla osób starszych lub osób z niepełnosprawnością jest brak środków na finansowanie usług, szczególnie po zakończeniu projektów, jak i kadry niezbędnej do realizacji usług opiekuńczych czy usług asystencji osobistej.

Solec Kujawski, 2023.12.05

Ważnym aspektem w pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym jest również pomoc finansowa jak i pomoc w ramach pracy socjalnej świadczona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoby starsze i niepełnosprawne uzyskują następującą pomoc:

- pomoc finansowa (zasiłek celowy i zasiłek celowy specjalny na zakup opału, żywności leków, zasiłek okresowy,)
- pomoc rzeczowa, przede wszystkim na leki, opał
- pomoc w kierowaniu do zakładów opiekuńczo-leczniczych, Domów Pomocy Społecznej, które są przeznaczone dla osób wymagających całodobowej opieki ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność. Jest to placówka całodobowego stałego pobytu, zapewniająca usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Jako pierwszą opłatę ponosi osoba kierowana do domu pomocy (do 70 proc. dochodu własnego), w drugiej kolejności jej rodzina, trzecia w kolejności jest gmina.
- pomoc w uzyskaniu dodatku pielęgnacyjnego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- pomoc w uzyskaniu zasiłku pielęgnacyjnego z MGOPS
- pomoc w uzyskaniu świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji z ZUS
- pomoc w ustalaniu niepełnosprawności z Powiatowego Zespołu ds Niepełnosprawności w Bydgoszczy
- pomoc w ustalaniu orzeczenia o niezdolności do pracy z ZUS
- pomoc w uzyskaniu dofinansowania z NFZ
- pomoc w znalezieniu i wypożyczeniu sprzętu rehabilitacyjnego osobom starszym i niepełnosprawnym
- pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 + współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego, czyli w przypadku osoby samotnie gospodarującej 1707,20 zł, a w przypadku osoby w rodzinie 1320 zł.

W ramach tej pomocy skorzystało 78 osób niepełnosprawnych i 26 osób starszych.

Wydano następujące produkty: mleko, makaron, olej, powidła, cukier, szynkę wieprzową.

- pomoc w uzyskaniu druków i wypełnieniu o turnus rehabilitacyjny
- informowanie o możliwości objęcia wsparciem asystenta osoby niepełnosprawnej
- informowanie o możliwości skorzystania z punktów konsultacyjnych działających przy MGOPS
- informowanie o możliwości skorzystania z klubu samopomocy „Stokrotka”
- informowanie i kierowanie do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - Środowiskowego Domu Samopomocy, gdzie uczestnicy mają zapewnioną opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych i posiłek.

W ramach pracy socjalnej skontaktowano się z zakładem pracy „ **Klimat** ” i uzyskano informację o wsparciu 6 rodzin starszych i niepełnosprawnych na Święta Bożego Narodzenia.